

29 Απριλίου 1769

Ο Αρθούρος Ουέλινγκτον

Πέμπτος γιος του κόμη Μόρνινγκτον, ο Αρθούρος Γουέλσλι Ουέλινγκτον γεννήθηκε στις 29 Απριλίου 1769, στο Δουβλίνο της Ιρλανδίας. Στα 27 του, βρέθηκε αξιωματικός στις Ινδίες. Λίγο αργότερα, υποδέχτηκε εκεί τον μεγαλύτερο αδελφό του, Ριχάρδο, που κατέφθασε ως αντιβασιλιάς. Ανέλαβε επικεφαλής στρατεύματος κι ως τα 1799 είχε νικήσει τοπικούς μαχαραγιάδες και είχε διοριστεί κυβερνήτης της Μάισορ. Στα 1803, νίκησε σε καθοριστική μάχη τον μαχαραγιά της Μαχαράτσα και διαπραγματεύτηκε μαζί του την ειρήνη. Τα χαρίσματά του, αποφασιστικότητα, αίσθηση της πραγματικότητας, προσοχή στη λεπτομέρεια, φροντίδα για τον στρατιώτη και τις προμήθειες και καλή σχέση με τον άμαχο πληθυσμό, αποκτήθηκαν όλα κατά τη διάρκεια της θητείας του στις Ινδίες. Ο Ναπολέων έλεγε γι' αυτόν ότι «είναι ο μοναδικός Ινδός στρατιώτης του αγγλικού στρατού».

Στα 1805, επέστρεψε στην Αγγλία. Στα 1808, διατάχτηκε να βοηθήσει τους Πορτογάλους που είχαν ξεσηκωθεί εναντίον του Ναπολέοντα. Δεινοπάθησε εκεί, ώσπου, νίκησε «40.000 Γάλλους σε 40 λεπτά» στη Σαλαμάνκα (22 Ιουλίου 1812). Η εκδίωξη των Γάλλων από την Ιβηρική ολοκληρώθηκε το 1814.

Η απόδραση του Ναπολέοντα, στα 1815, έφερε τον Ουέλινγκτον απέναντι στον μεγάλο στρατηλάτη. Η σύγκρουση έγινε στο Βατερλό, στις 18 Ιουνίου 1815. Ο Αρθούρος Γουέλσλι Ουέλινγκτον μοιράστηκε με τον Πρώσο Γκέμπχαρντ Μπλύχερ τη μεγάλη νίκη. Ο ίδιος έμεινε στη Γαλλία μέχρι το 1818, ως αρχηγός των δυνάμεων κατοχής. Στα 1828, ήταν αρχηγός του κόμματος των τόνις (συντηρητικών) κι έπειτα υπουργός εξωτερικών κατά περιόδους ως το 1846. Πέθανε στις 14 Σεπτεμβρίου 1852, σε ηλικία 83 χρόνων.

1429: Η Ιωάννα της Λορένης, η μετέπειτα θρυλική Ζαν ντ' Αρκ μπαίνει στην πολιορκημένη από τους Άγγλους Ορλεάνη. Ελάχιστο καιρό αργότερα, η χωριατοπούλα είχε γίνει η αγία ηρωίδα της πατρίδας της.

1901: Γεννιέται ο από τα Χριστούγεννα του 1926 αυτοκράτορας Χιροχίτο της Ιαπωνίας. Το 1946, κι ενώ η χώρα του βρισκόταν υπό αμερικανική κατοχή, παραιτήθηκε από την «θεία καταγωγή» και από τις περισσότερες εξουσίες του. Πέθανε το 1990.

1945: Υπογράφονται οι όροι παράδοσης των γερμανικών στρατευμάτων στην Ιταλία. Η Βενετία και το Μέστρε πέφτουν στα χέρια των Συμμάχων, ενώ την ίδια μέρα ο Χίτλερ παντρεύεται την Εύα Μπράουν και ορίζει διάδοχό του τον ναύαρχο Ντένιτς.

1965: Η αυστραλιανή κυβέρνηση ανακοινώνει την απόφασή της να στείλει στρατεύματα στο Βιετνάμ.

1975: Οι τελευταίοι Αμερικανοί στρατιώτες εγκαταλείπουν την πρωτεύουσα του Ν. Βιετνάμ, Σαϊγκόν, ενώ στην πρεσβεία και στο λιμάνι διαδραματίζονται σκληρές αλλοφροσύνης, καθώς χιλιάδες ντόπιοι προσπαθούν να εγκαταλείψουν την πόλη, πριν να τους προλάβουν οι Βιετκόνγκ.

1989: Δεκατέσσερις οπαδοί της αγγλικής ποδοσφαιρικής ομάδας «Λίβερπουλ» καταδικάζονται σε ποινές φυλάκισης για τη συμμετοχή τους στα αιματηρά επεισόδια του σταδίου Χέιζελ των Βρυξελλών, το 1985. Πριν από τον τελικό του Κυπέλλου Πρωταθλητριών Ευρώπης ανάμεσα στη «Λίβερπουλ» και την ιταλική «Γιουβέντους», οι χούλιγκαν μετέτρεψαν τις εξέδρες σε πεδίο μάχης με αποτέλεσμα να βρουν τραγικό θάνατο 39 Ιταλοί.

2004: Η διευρυμένη σύνοδος του πατριαρχείου της Κωνσταντινούπολης επιβάλλει ποινή ακοινωνησίας στον αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο για το θέμα της εκλογής μητροπολιτών των νέων χωρών. Μαζί της συντάχθηκαν και τα πατριαρχεία Αλεξανδρείας, Ιεροσολύμων και Αντιόχειας.

Η 29^η Απριλίου στον πολιτισμό

29 Απριλίου 1877

Ο Παστέρ και τα εμβόλια

Ο Λουδοβίκος Παστέρ γεννήθηκε στη Γαλλία, στις 27 Δεκεμβρίου 1822, και σπούδασε χημεία σε μια εποχή που η ανθρωπότητα μαστιζόταν από επιδημίες και θανατηφόρες μολυσματικές αρρώστιες. Στα 1855, ένας παρασκευαστής οινοπνεύματος τον παρακάλεσε να εξετάσει, για ποιο λόγο ξινίζει ο χυμός από κοκκινογούλια που διατηρούσε σε πιθάρια. Ο Παστέρ μελέτησε δείγματα του χυμού στο μικροσκόπιο και ανακάλυψε πως η ζύμωση δε γίνεται αυτόματα, όπως πιστευόταν ως τότε, αλλά από ένα μικρόβιο, τον ζυμομύκητα. Ενθουσιασμένος από την ανακάλυψή του, αφιερώθηκε στη μελέτη των μικροβίων.

Στα 1857, δημοσίευσε μια εργασία, στην οποία υποστήριζε ότι τα μικρόβια είναι οι υπεύθυνοι για την οινοπνευματική ζύμωση και για το ξινισμένο γάλα. Και ότι, αφού προκαλούν αυτά, σίγουρα μεταφέρουν και προκαλούν αρρώστιες στον άνθρωπο. Οι επιστήμονες υποδέχτηκαν τις ανακοινώσεις του εχθρικά. Εκείνος, όμως, συνέχισε τις έρευνες και παρουσίασε στον έκπληκτο κόσμο το γάλα που δεν ξινίζει ποτέ. Το παστεριωμένο, όπως λέγεται προς τιμή του, το οποίο δεν είναι τίποτε άλλο από γάλα που του έχουν αφαιρεθεί τα μικρόβια.

Στην Αγγλία, το πρόβλημα των εγχειρίσεων ακρωτηριασμού ήταν τεράστιο. Συνήθως, ο ένας στους δύο χειρουργημένους πέθαινε από νοσοκομειακή γάγγραινα. Στα 1865, ο καθηγητής της χειρουργικής, Ιωσήφ Λίστερ, σκέφτηκε μήπως τελικά ο Παστέρ είχε δίκιο. Αποστέρωσε τον χειρουργικό του θάλαμο κι άρχισε να χύνει φαινικό οξύ στα τραύματα και στο χειρουργικό τραπέζι. Ο δείκτης των θανάτων έπεσε κατακόρυφα, ο Παστέρ δικαιώθηκε και η ανθρωπότητα μπήκε σε μια νέα εποχή.

Στο μεταξύ, ο Παστέρ συνέχιζε τις έρευνές του. Στα 1873, είχε πειστεί ότι τα μικρόβια ήταν οι υπεύθυνοι για πολλές αρρώστιες των ανθρώπων και των ζώων. Κι έψαχνε να βρει, πώς θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν. Η ανακάλυψή του ήρθε ξαφνικά και τυχαία, όπως συνήθως γίνεται, όταν ο ερευνητής επιμένει. Κάποιο φθινόπωρο, εμβολίασε κοτόπουλα πειραματόζωα, με μικρόβια χολέρας των ορνίθων που είχαν καλλιεργηθεί αλλά είχαν μείνει αχρησιμοποίητα όλο το καλοκαίρι. Τα κοτόπουλα δεν πέθαναν. Ερεύνησε το ζήτημα και βρήκε πως τα μικρόβια είχαν εξασθενήσει. Πήρε άλλα, δυνατά, και ξαναεμβολίασε τα ίδια κοτόπουλα. Έζησαν όλα. Είχε ανακαλύψει την αρχή του προληπτικού εμβολιασμού: Ότι, δηλαδή, οι οργανισμοί μένουν απρόσβλητοι στις μολυσματικές αρρώστιες, αν εμβολιστούν με εξασθενημένες καλλιέργειες των μικροβίων που τις προκαλούν. Έπεσε με τα μούτρα στη δουλειά.

Στις 29 Απριλίου 1877, παρουσίασε το πρώτο του εμβόλιο για ζώα. Τα πουλερικά σώζονταν από τη χολέρα των ορνίθων, τα βόδια από τον άνθρακα, τα γουρούνια από το ανεπύρωμα (αρρώστια του στρεπτόκοκκου και που μπορεί να προκαλέσει στον άνθρωπο γάγγραινα και

τύφλωση). Η φήμη του άρχισε ν' απλώνεται και πέρα από τους επιστημονικούς κύκλους. Μεταξοπαραγωγοί και μεταξοβιοτέχνες καταφύγανε στα φώτα του: Μια αρρώστια χτυπούσε τους μεταξοσκώληκες κι απειλούσε με αφανισμό ολόκληρη τη γαλλική μεταξοβιομηχανία. Ο Παστέρ ερεύνησε, εντόπισε το μικρόβιο που την προκαλούσε και το εξουδετέρωσε. Η μεταξοβιομηχανία είχε σωθεί.

Ακόμα πιο μεγάλη ανακάλυψη ήταν το εμβόλιο κατά της λύσσας. Κάθε χρόνο, χιλιάδες άνθρωποι πέθαιναν από δαγκωματιές λυσσασμένων σκυλιών. Με το εμβόλιο του Παστέρ, αντιμετωπίστηκε το πρόβλημα καθώς μειώθηκε στο ελάχιστο ο αριθμός των λυσσασμένων σκυλιών. Όμως, στις 6 του Ιουλίου του 1885, έφεραν στον Παστέρ τον μικρό Ιωσήφ Μάιστερ. Τον είχε δαγκώσει λυσσασμένο σκυλί δυο μέρες πριν και το παιδί ήταν καταδικασμένο να πεθάνει. Οι γονείς παρακαλούσαν τον χημικό να του κάνει το εμβόλιο. Ο Παστέρ δίστασε. Το αντιλυσσικό ήταν για σκυλιά. Ποτέ δεν είχε δοκιμαστεί σε άνθρωπο. Οι γονείς τον έπεισαν. Έτσι κι αλλιώς, το παιδί τους ήταν χαμένο. Στις 7 του Ιουλίου του 1885, ένας γιατρός έκανε την ένεση στον μικρό. Ο Ιωσήφ Μάιστερ πέθανε σε βαθιά γεράματα.

Είχε έρθει η ώρα να παρασκευαστούν εμβόλια για τον άνθρωπο. Στα 1886, ένας παγκόσμιος έρανος συγκέντρωσε χρήματα, με τα οποία στήθηκε το περίφημο Ινστιτούτο Παστέρ, στο Παρίσι, για την πρόληψη και τη θεραπεία της λύσσας. Αρχισε να λειτουργεί στα 1888 και γρήγορα επεκτάθηκε και σε άλλες αρρώστιες, σε γενικότερες έρευνες, παράγοντας εμβόλια για κάθε περίπτωση. Σύντομα, ιδρύθηκαν παραρτήματα σε όλο τον κόσμο.

Ο Λουδοβίκος Παστέρ πέθανε στις 28 Σεπτεμβρίου 1895, σε ηλικία 73 χρόνων, και ανακηρύχτηκε μεγάλος ευεργέτης της ανθρωπότητας. Στην Ελλάδα, το Ινστιτούτο Παστέρ λειτουργεί από το 1920.

1858: Γεννιέται στην Αλεξάνδρεια ο Κωνσταντίνος Καβάφης, από τους πιο σημαντικούς Έλληνες ποιητές. Πέθανε την ίδια μέρα, το 1933.

1863: Γεννιέται ο Ουίλιαμ Ραντολφ Χιρστ, Αμερικανός μεγιστάνας του Τύπου. Δημιούργημά του η δημοσιογραφία του εντυπωσιασμού, με τους πηχιαίους «ξύλινους» τίτλους και την φανταχτερή σελιδοποίηση.

1899: Γεννιέται ο Ντιούκ Έλινγκτον, διάσημος Αμερικανός μάεστρος, πιανίστας και συνθέτης της τζαζ.

1913: Ο Σουηδός μηχανικός, Γεδεών Σούντμπακ, παρουσιάζει τη σύγχρονη έκδοση του φερμουάρ.

1936: Γεννιέται ο Ινδός διευθυντής ορχήστρας και βιολιστής Ζούμπιν Μέτα.

1980: Πεθαίνει ο σερ Άλφρεντ Χίτσκοκ, ονομαστός για τις κινηματογραφικές ταινίες «θρίλερ» που σκηνοθέτησε. Η «Ψυχώ» είναι η πιο αξιοσημείωτη από αυτές.

2006: Σε ηλικία 97 χρόνων, πεθαίνει ο σπουδαίος Αμερικανός οικονομολόγος, Τζον Κένεθ

Γκαλμπρέιθ. Σφοδρός πολέμιος του νεοφιλελευθερισμού, αντιτάχθηκε στους πολέμους των ΗΠΑ εναντίον του Βιετνάμ και του Ιράκ.

2011: Πάνω από δύο δισεκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο παρακολουθούν σε απ' ευθείας τηλεοπτική μετάδοση τον γάμο του πρίγκιπα Ουίλιαμ της Αγγλίας με την Κάθριν Μίντλετον (Κέιτ), παρουσία ενός εκατομμυρίου ατόμων που είχαν πλημμυρίσει το Λονδίνο.

2012: Ο Βλάσσης Μάρας αναδεικνύεται παγκόσμιος πρωταθλητής στο μονόζυγο, στους αγώνες που διεξάγονται στο Όσιγκεκ της Κροατίας.